

דף לג.

עין משפט ב.

אור"ח סימן תקפ"ט סעיף ו

ו. אע"פ שהנשים פטורות יכולות לתקוע^ה, ואחר שכבר יצא^א יכול לתקוע להן להוציאן אבל אינו מברך ולא מברכות^ב.

הגה: והמנהג שהנשים מברכות על מצות עשה שהזמן גרמא, אבל אחר לא יברך להן אם כבר יצא. אבל אם תוקע לאיש אע"פ שהתוקע יצא מברך לו גם הברכות.

ת. וכתב השאגת אריה דיותר ראוי לאיש לתקוע לאשה ולא תתקע אשה לאשה או לעצמה. כה"ח אות כ"ו.

א. ובעל העיטור כתב דאחר שכבר יצא אינו יכול לתקוע להן, אבל השו"ע פסק דגם אחר שיצא יכול להוציאן ולהוציא השופר בשבילן דרך ר"ה, ויש חולקין שאין להוציא דרך ר"ה לנשים, כ"כ השאגת אריה סי' ק"ח.

ו. אבל הפר"ח כתב כדעת החולקים על השו"ע, וע"כ המנהג לבוא לביהכנ"ס לשמוע ממי שלא יצא, ורק בשעת הדחק כגון חולה או יולדת סומכים להקל כדברי השו"ע. כה"ח אות כ"ז.

ב. כך היא דעת מר"ן השו"ע, ועיין בכה"ח אות כ"ג שהביא מהחיד"א שאחרי שראה תשובת ר"י ממרוי"ש שמן השמים הורו לו לברך אין למחות ביד המברכות אפי' נגד מר"ן, וע"ש במה שהאריך. ועוד עיין באות ל"א, שהביא שאם יש נשים מבני ספרד שנהגו לברך אין למחות בידן.

דף לג:

או"ח סימן תקפ"ט פ"ה

עין משפט ב.

ה. המתעסק בתקיעת שופר לא יצא י"ח^ג, וגם השומע מן המתעסק^ד לא יצא, וצריך שיתכוונו השומע והתוקע^ה.

או"ח סימן תקצ"א פ"ה

עין משפט ג.

א. חייב אדם מעיקר הדין לשמוע בר"ה ט' תקיעות^ו, לפי שנאמר ביוכל ובר"ה תרועה ג"פ^ז, וכל תרועה פשוטה לפניה^ח ופשוטה לאחריה.

ומפי השמועה למדו שכל תרועה של חדש השביעי אחד^ט בין של ר"ה, בין של יוה"כ של יובל, והם תשע תקיעות והם תר"ת תר"ת תר"ת.

ג. דקיי"ל מצות צריכות כוונה, כך הסיק הב"י, ובט"ז ס"ק ג'.

ו. בספק אם כיון או לאו בשל תורה לחומרא וחוזר, אבל בדרבנן אינו חוזר. כה"ח אות מ'.

התוקע להתלמד שאינו יוצא, מ"מ אם כיון לבו גם למצוה יצא, כ"כ הא"ר. והוא שעשה התקיעות כדין. מ"ב אות ט"ו.

ד. אף שהשומע כיון לשם מצוה לאו כלום שהרי התוקע אינו מכוון לשם כך.

ה. וגם בענין הברכות צריך שהתוקע והשומע יכוונו לצאת ולהוציא.

ז. מי שבא לביהכ"ס ע"ד לצאת עם הצבור בתקיעות יצא, אע"פ שבשעה ששמע לא כיון לבו אלא בסתמא יצא, אפי' למ"ד מצות צריכות כוונה. אבל הבא לביהכ"ס בסתמא או רק להתפלל לא יצא אם לא כיון בשעה ששמע. מ"א ס"ק ד'. מכנה"ג, ומ"ב אות ט"ו.

ח. מ"מ לכתחילה גם מי שבא לביהכ"ס על דעת לצאת י"ח בתקיעת שופר צריך לכוון גם בשעת התקיעות כדי לקיים מצות עשה מן התורה, שנאמר יום תרועה יהיה לכם. כה"ח אות מ"ז.

ו. משנה וגמ' בר"ה ל"ג.

ז. היינו שנים בר"ה ופעם אחת ביוה"כ של יובל. מגמ' ר"ה ל"ד.

ח. שנאמר והעברת שופר תרועה ופשוטה לאחריה שנאמר תעבירו שופר, וכ"כ רש"י בר"ה ל"ד ע"א.

ט. שלמדו שביעי שביעי לגזירה שוה.

עין משפט ד.ה.

או"ח סימן תקצ פ"ג

ג. י"א ששיעור תקיעה כתרועה^ז, ושיעור תרועה כשלשה יבבות דהיינו ג' כוחות בעלמא כל שהוא, והם הנקראים טרומטין, ולפ"ז צריך ליזהר שלא יאריך בשבר אחד כשלשה טרומטין^ב, שאז יוצא מתורת שבר ונהיה תקיעה.

הגה: וי"א דאין לחוש אם האריך בשברים קצת^ל ובלבד שלא יאריך יותר מדאי.

ג. ד. צריך להאריך בתקיעה של תשר"ת יותר משל תש"ת ובשל תש"ת יותר משל תר"ת.

מ"מ אם מאריך בכל התקיעות אין לחוש שאין לה שיעור, וכן בתרועה יכול להאריך כמה שהוא רוצה.

ה"ה אם עשה ד' או ה' שברים^מ במקום ג' אין לחוש.

י. דעת רש"י ושאר פוסקים, ודלא כרמב"ם בפ"ג דס"ל דשיעור תקיעה כחצי תרועה, והטעם של הרמב"ם עיין בב"י בשם הר"ן.

ז. דע דשני הי"א המביא כאן בשו"ע ס"ל דשיעור תקיעה כתרועה, אלא שחולקים בשיעור התרועה די"א הראשון שיעורו ג' כוחות קטנים, והי"א בתרא תרועה היא כשיעור ט' כוחות, וממילא נפ"מ בניהם בשיעור תקיעה שהיא כתרועה.

כ. גם בתשר"ת שהתקיעה של סדר זה כשיעור שברים תרועה ביחד, מ"מ אם יאריך בשבר יותר מג' כוחות יצא מכלל שבר ונכנס בכלל תקיעה. ב"י.

ל. דמ"מ השברים ארוכים יותר מתרועה ובלבד שלא יאריך בשבר אחד כשיעור ג' שברים. ולדעת מר"ן השו"ע שהוא פוסק כיש בתרא העיקר שלא יאריך בשבר ט' טרומטין אבל עד פחות מזה יכול להאריך, ואם האריך יותר מזה לא יצא. כה"ח אות י"ד.
מ. שהשברים במקום תרועה הם והו"ל תרועה אריכתא, ב"י. והב"ח כתב שצריך ג' שברים מלבד הקול ארוך שעושין בסוף השבר שגם בתרועה עושין כן ואם לא עשה כן לא יצא.

ו. ונכון שלא לעשות עוד שבר מעל הג' שברים, דשמא השבר האחרון הנוסף יצא מכלל שבר ונעשה תקיעה, והוי הפסקה לדעת הרמב"ן, מהמנהגים הביאו הב"ח.
ז. וכתב המ"א בס"ק ב' על דברי המנהגים דנהגו שלא לעשות כלל שום קול ארוך בסוף השבר, וכן בתרועה שלא יהיה כעין תקיעה והוי הפסק. מ"ב אות י"א.

ג. ה. וי"א ששיעור יבבא ג' טרומטין, ושיעור תרועה כשלשה יבבות שהם ט' טרומטין^נ, ושיעור תקיעה כשיעור ט' טרומטין^ו כתרועה. ולפ"ז אין לחוש אם מאריך קצת בשברים, ולדבריהם צריך להאריך בתקיעה של תשר"ת כשיעור י"ח^ע טרומטין, ומי שלא האריך בתקיעה כשיעור הזה^פ והאריך בשברים לא קיים המצוה.

עין משפט ו. או"ח סימן תקצ סעיף ו

ג. ח. אם האריך בתקיעה אחרונה של תשר"ת כשיעור ב' תקיעות בכדי שתעלה לו גם לשם תקיעה אחרונה וגם לשם תקיעה ראשונה דתשר"ת, לא עלתה לו אלא בשביל תקיעה אחרונה דתשר"ת^ז. וי"א דאפי' בשביל תקיעה אחת לא עלתה לו^ק.

הגה: אם תקע תקיעה אחת בין שני הסדרים והתנה שבאיזה סדרים הוא הנכון

ג. ו. ב"י בשם הריב"ש והרשב"א, וכן נכון לעשות לכתחילה, ובדיעבד אם לא עשה אלא רק ג' כוחות כדעה ראשונה יצא, כ"כ הב"ח ומ"א ומ"ב אות י"ב.

ס. ו. היינו בתקיעה דתשר"ת, אבל בשל תשר"ת צ"ל יותר ארוכה, כמ"ש בכה"ח אות ט"ו-כ"א.

ע. ו. כתב הט"ז בס"ק ד' דזה שלא בדיקדוק וצ"ל י"ח טרומטין ט' של שברים וט' של תרועה, וכ"כ המ"א בס"ק ג', והגאון, והמ"ב באות י"ד. ובעצם צריך קצת יותר מי"ח טרומטין כי השברים קצת יותר.

ו. ו. ולענין הלכה יש להחמיר כסברא האחרונה בשל תורה דהיינו שיאריך בתקיעות דתשר"ת כשיעור י"ח טרומטין לפחות, ובתקיעות תשר"ת ותשר"ת כשיעור ט' טרומטין לכל הפחות, ובכל שבר יאריך מעט כדי ג' טרומטין ולא יאריך עד ט' טרומטין אפי' בסדר תשר"ת שאז אם יאריך יותר יצא מתורת שבר. ובדיעבד יש לסמוך על סברא הראשונה בשו"ע, כ"כ המ"ב אות ט"ו, ועיין בכה"ח אות י"ד.

פ. דהיינו בסדר תשר"ת ותשר"ת כשיעור ט' טרומטין והאריך בכל שבר ג' טרומטין לא קיים המצוה לא כמר ולא כמר.

צ. וכך היא דעת הרמב"ם בפ"ג ושכן דעת הרמב"ן והרשב"א, כ"כ הרב המגיד שם, והגם שהלכה כהרמב"ם היכא דאפשר יחזור לתקוע כדי לחוש לדעת המחמירים. כה"ח אות מ"ו.

ק. ו. ולמ"ד דתקיעה כמתעסק הוי הפסק כמבואר בסעיף ח', צריך לחזור לראש הסדר לתשר"ת, כ"כ הלבוש.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

שתעלה לו אותה תקיעה, יצא ר.

עין משפט ז.

או"ח סימן קכד פעיף א

א. אחר שסיימו הצבור תפלת לחש חוזר הש"ץ התפלה להוציא מי שאינו בקי ש, וצריך היוצא בתפלת הש"ץ לכוין מתחלה ועד סוף ת, ואינו מפסיק א ואינו משיח, ופוסע ג' פסיעות ב בסוף כאדם שמתפלל לעצמו.

עין משפט ז.

או"ח סימן תקצ פעיף א

עיין לעיל עין משפט אות ג

ר. וע"פ סודן של דברים כולם צריכים וא"א לחסר. כה"ח אות נ'.

ש. ר"ה ל"ג, גם אם אדם גמר תפלת לחש ועדיין הש"ץ לא התחיל החזרה אסור לדבר בין לחש לחזרה, ואפי' להפסיק בפסוקים אסור, וה"ה ללמוד אסור, כה"ח אות א' וכ"כ הבן איש חי פ' תרומה אות יו"ד.

ו. וענין החזרה להוציא את מי שאינו בקי, וזה לפי הפשט אבל לפי דברי האר"י ז"ל יש בחזרה סודות נפלאים ומעלת החזרה יותר גדולה מהלחש כמבואר בשער הכוונות דרוש א' דחזרת העמידה, וע"כ האר"י ז"ל היה עוצם עיניו כל חזרת הש"ץ ואין לבטל החזרה בשום אופן רק במקום אונס, כה"ח אות ב'.

והבקי אינו יוצא בתפלת הש"ץ אפי' בדיעבד, פרמ"ג א"א אות א', ומ"ב ס"ק א'.

ת. ואם אינו מבין מה שהש"ץ אומר אינו יוצא בשמיעה, מ"ב ס"ק ב', וכה"ח אות ד'.

א. וגם אינו אומר ברוך הוא וברוך שמו, ולא מודים דרבנן, אבל אמן עונה, כמו בסעיף ו'.

ב. דבזה אין הש"ץ פוטר כמו שפוטר מתפלה ששם שומע כעונה, ולפ"ז צריך לכרוע ולזקוף באבות ובהודאה, כה"ח אות ז'.